

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

FELKÉLŐ SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rakóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adódnak vissza.

Hirdetések árszabály szerint.

A kereszt és az örök béke.

(sz. g.) Az örök béke legnagyobb, legfenségebb hirdetője a kereszt. Az emberiség iránti szeretetért kiszenvetett Megváltó keresztje jár legelől abban a harcban, mely a szeretet jelszavával, az örök békét, a testvéri egyetértést tüzte ki fenséges céljával.

Mikor a nemzetek, engedve az államérdekeknek, egymás ellen köszörülnek a fegyvert, — mikor a gyarak ezrével gyártják a halált okozó lövegeket, mikor két szembeállított sereg vad csatakiáltással szakad egymásba: ropog a puska, bömböl az ágyú, peng az acél s halálhörgés, siralom, átkozódás tölti be s reszketteti meg a léget, mikor a vért szagolt tömeg lelkeiben, szívében nem a szeretet, de a vérszomj, az öldöklési vágy diadalmaskodik, akkor a kereszt, Megváltónk vérről áztatott keresztje, mely besugározza a világot átható tűzzel, megremeg s a nagy bánat, gyász tükröződik le róla.

Ha végigtekintünk a világ történetén, látjuk azt, hogy amint a kereszténység mindinkább tovaterjedt s annak a nyomán támadt felvilágosodottság kezdi eloszlatni a tévhiteket, a nemzetek hadjárat, háboruszkodási kedvét, azon mértékben kezdett egy eszme is tért foglalni az emberek szívében. Az örök béke, a szeretet eszméje.

Lassan-lassan kezdik megutálni a nemzetek a háboru borzalmasságait, a vért s helyettük népboldogító s gazdagító eszmékkel kelnek nemes versenyre a nemzetek.

Ma azután, midőn koronás fők, nagy államférfiak állanak már a világbékeért sikra, — ma, midőn a nemzetek kezdik belátni, hogy nem háboruval, de kulturális haladással s a krisztusi szeretet eszméjével fejlődhetnek, gazdagodhatnak, — bombaként csap le minden hír, melyet a villamosszíkra röpit a világba, hogy

ismét kovácsolják a fegyvert, ismét félredobják a keresztet.

Szemmel kísérve a világ folyását, megértve az események menetét, újból a kétség lopózik szíveinkbe. A lapok telve vannak mozgósítások, fegyverkezések, hadikészülődések hírével. Vérré szomjuhozna újból az emberek. A keresztet akarják félre dobni: nem iszonyatos ez, még gondolatnak is.

Csak nem rég tombolta ki magát Keleten az emberek vérszomja s mutatott kiáltó, elrettentő példát a világnak — a kereszt jegyében, világbékeért küzdőknek, ma ismét háboru hire s előjelei reszkettetik meg Megváltónk keresztjét.

Nem a világpolitikába avatkozunk bele, midőn elítélendőnek, kárhózatónak tartjuk azt, ha a nemzetek fegyverrel törnek egymás ellen. Nem!

Mi csak regisztráljuk Krisztus Urunk tanítását, mely a szeretetet parancsolja s melyért — látható jelként — életét is feláldozta.

Szeretet! Béke! Van-e ott egyetlen szívből is ezekből, mikor egymás ellen köszörülnek a fegyvert s a vérszomj, a vadállati érzés, a gyilkolási vágy uralkodik.

Koronás fők, kik egymás ellen viszik népeiket — fontos államérdekért nem látják a példát, Krisztus Urunkat maguk előtt.

Krisztus Urunknak is voltak nagy, fenséges céljai. Ő is meg akarta hódítani az emberiséget — az örök üdvösség részére. Es Ő harcra indult céljáért, meghalt, kiszenvedett érte. Nem fenséges, nem szívet, lelket megéjtő ez!?

Ma háboru, de holnap... A kereszt, az örök béke hirdetője, előharcosa, diadalmasan nyomul előre s a nemzetek — kik ma még a vasból, ércből fegyvert kovácsolnak s kik egymást nem szeretetre, de gyilkolni tanítják, a keresztől lesugárzó szeretet tüztől áthatva — a fegyverekből gépeket gyártanak s a szeretet jegyében, a világbéke fogja ülni diadalnapját.

Katholikus népszövetség.

Bezdán. Kitartó lelkesedéssel és eredménnyel működik Bezdánban a katolikus népszövetség. Elismerés és dicséret a fáradhatatlan munkálkodásért. Most vasárnap ismét népszövetségi ülést tartottak és pedig eddig páratlanul álló eredménnyel. Egyhangu határozattal kimondotta ugyanis a katolikus népszövetség, hogy többé zsidó lapokat (Friss Ujság, Kiss Ujság) nem olvas, s kizárólagosan csak katolikus lapokat járát. Eljen a bezdáni katolikus népszövetség, s legyen követendő példa.

Zentán vasárnap délután a csoportvezetők tartottak ülést.

Kalocsa. A Népszövetség f. hó 11-én délután 4 órakor gyűlést tartott a főgimnázium dísztermében. Petrovácz József megnyitja után Kókai Sándor munkás az újságolvasásról. Kiss Ferenc rendőrbíró a vasárnap megszenteléséről beszélt. Következett dr. Nyáry Béla országgyűlési képviselő nagyszabású beszéde a katolikus szervezkedés szükségességéről. Végül Petrányi Ferenc beszámolt a Népszövetség eddigi sikereiről s jövődő feladatairól. A népgyűlés az elnök következő határozati javaslatait fogadta el:

1. A gyűlés minden tagja megfogadja, hogy csak katolikus lapot olvas.

2. A vasárnapi teljes munkaszünet törvénybeiktatása végett fölír az országgyűléshez s hasonló lépésre föl szólítja a Népszövetség többi csoportjait is.

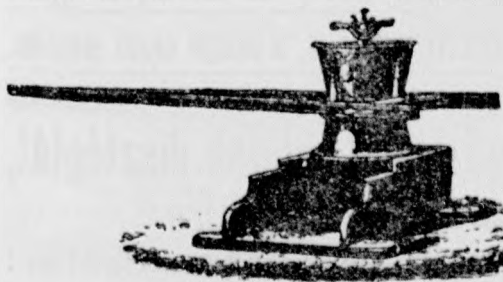
3. Görcsöni Dénesnek, a méltatlanul megtámadott bátor katolikus írónak üdvözlötet küld s őt biztosítja, hogy működését a Népszövetség tábora lelkesedéssel kéri.

4. Kimondja a kalocsai népiroda fölállítását.

5. Az irni-olvasni nem tudók számára téli tanfolyam tartását határozza el.

A határozatok elfogadása után a gyűlés tagjai még Leopold Antalt akarták halani, ki tüzes szavakkal föl villanyozta a hallgatóságot, mely nagy lelkesedés közt távozott a gyűlés színteréről.

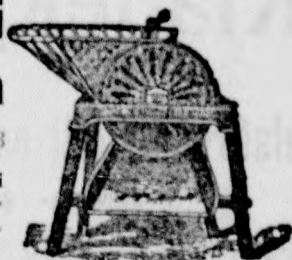
Miért mer minden föttemt packázni velünk, többségben levő, magyar katolikusokkal? Mert nincs erős sajtónk. Ha nincs, hát legyen! Lesz, csak lépjenek be mindnyájan a KATH. SAJTÓEGYESÜLETBE

Bächer Melichar gépgyári raktára

Szabadka (Raichl palota). 568-30-3

A tisztelt gazdaközönségnek ajánljuk dusan fölszerelt gépraktárunkat eredeti Bächer ekék, eredeti Melichar vetőgépek, szecskavágók, boronák, kukorica darálók, morzsolók, valamint az összes gazdasághoz szükséges gépeket. Eredeti Johnston amerikai aratógépek egyedüli elárúsítási hely. Olcsó árak. Kedvező részletfizetések. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

— **Áthelyezés.** Dr. Perjessy Mihály pozsonyi táblabíró a szegedi kir. ítélőtáblához helyeztetett át.

— **A királysértő.** A bács megyei Rém községben a szüreti multság alkalmával igen beszélt Vittmann János és ilyen állapotban gyalázó kifejezésekkel illette a királyt. A mulatók felháborodva utasították rendre az ittas embert, majd kidobták a multságból. Erre Vittmann még jobban neki tűzsedett, mire szóltak a csendőrségnek. A részeg embert bevitték a szegedi királyi ügyészség fogházába és királysértésért megindították ellene az eljárást.

— **Két közigazgatási tanfolyamhallgató segélyezése.** Bodonyi Gyula és Rajcsányi Gyula közigazgatási tanfolyamhallgatók segélyért folyamodtak a vármegyéhez mely a tanuló tartamára 250—250 koroná szavazott meg nekik.

— **Zombor város felvétele és lejt-mérézése.** Zombor város belsőségének háromszöges és részletes felvételére, valamint lejt-mérézésére és szabályozási terveinek elkészítésére (66.000 kor.) a következő mérnökök pályáztak: Szesztay László (Budapest) a felvételi munkára 63.810 kor., szabályozásra 100.000 kor., Körmeny Imre (Budapest) ugyanarra 68.810 kor. és 5000 kor., Hevesi Adolf (Szeged) és Vadász Pál (Baja) 57.300 kor. és 10.000 kor., Endrei Soma (Zenta) 53.500 kor. és 4500 kor., Predragovits Szilárd (Zombor) a felvételi munkára 62.000 koronával. Az ajánlatok felett a városi közgyűlés fog dönteni.

— **Tizenhárom éves lóköltő.** Csabai János, tizenhárom éves fiú, tegnap délután Deutsch istállójából ellopta Siska Magda 120 koronát érő lovát. A fiú el akarta adni a lovat, akadt is már vevőre, de még mielőtt megkötötte volna az üzletet, épen alkudozás közben lepte meg a rendőrség. A tolvaj fiút letartóztatták.

— **Rémes halál.** Óbecséről írják: Gávrics Néco szállásán szolgálatban volt Popov Mladen 14 éves fiú rémes halállal mult ki. A fiú egy tehenet itatott a kútnál, mikor a tehen valamitől megvadult és a fiút, akinek a lába körül csavarodott a tehen tartó kötélt, magával vonszolta. A megvadult tehen vagy 40—50 lépésnyire vonszolta, közben taposta a szegény gyermeket, míg valahogy kiszabadult a kötéltől. A súlyosan megsérült fiút eszméletlenül vitték a tanyára, ahol sérüléseibe nemsokára bele is halt.

— **Tolvaj péksegéd.** Szegedről sürgönyzik rendőrségünknek, hogy Kapos Mártonról Trichl Ferenc péksegéd több ékszer és ruhaneműt lopott, azután megszökött. A tolvajt körpözik.

— **Büntény-e vagy szerencsétlenség.** Megirtuk mai számunkban, hogy a kórházban tegnap egy ismeretlen részeg ember meghalt. A halál okának megállapítása végett tegnap délután akarták megtartani a rendőri boncolást, de a boncolást nem fogadtosíthatták, mert a halott fején ütött sebet találtak. A törvényszéki boncolást tartották meg. Lehet, hogy részegsége közben elesve, a fejét valamibe beütötte, de a büntény sincs kizárva, mert a halottonál egyetlen fillért, semminemű értéktárgyat sem találtak.

— **Megszűnt járvány.** A topolyai járás főszolgabírójának jelentése szerint Csantavéren a lépfene megszűnt.

Dr. Török Béla orvos, lakását folyó hó 11-től I. kőr, Damjanich-utca 197. szám
:: :: (Taussig-féle ház) tette át. :: ::

Vakmerő család.

Zentáról írják: Meglepő ravasz-sággal és vakmerőséggel elkövetett csalást vitt véghez a napokban Török Pál idegenből hazatért felsőhegyi lakos.

A „Szeged-Csongrádi Takarékpénztár” részére egy 1000 koronás kötelezmenyt állított ki a sógora, Takács Tamás felsőhegyi lakos nevére. A pénztintézet a pénzt Zentára küldte az Altalános Takarékpénztárnak kifizetés végett. Török 180 koronával adósa volt Takácsnak, azt mondta tehát Takácsnak, hogy menjen vele a takarékpénztárba, majd kifizetik az ő 180 koronáját is abból a pénzből, amit ő kezeségre kap kölcsön. Takács el is ment sógorával a pénztintézetbe, ahol tudomására hozták, hogy megjött a 900 koronája. Takács mondogatta, hogy neki csak 90 forint jár, de ott rá se hederítettek s a pénzt kifizették, Török azt felvette és Takácsnak is kiadta nyomban a 180 koronáját. Nyugtát azonban nem vettek a pénzről.

Néhány nap múlva azután hívták Takácsot és Törököt a nyugta kiállítására. Be is mentek ők szépen mind a ketten. Ott tudta meg Takács, hogy sógora az ő földcskéjére vette fel a pénzt Szegeden. Törököt a csendőrség, melyet a dologról a pénztintézet már előre értesített, nyomban letartóztatta és Szegedre szállította.

Török beismerte bűnét. Takács sógor csak azon sóhajtozik most, hogy minek vette fel tőle a 180 koronáját.

Egész Délmagyarország legkedveltebb kéz- és arcbőr-finomítója a LEHRER-féle

ERESÉBET-CRÉM,

mely a bőrt 2—3-szori bekenés után bársonyosimává és üdévé teszi. Nem zsiros s ennélfogva nappal is használható. Pörpöcsések, bőrrepedések és bőrkifitések ellen utóérhetetlen szer. Egy tégely ára 1 korona. 6 tégely rendelésénél bérmentesítés. Minden dobozban használati utasítás.

Kapható: 484—74—54

LEHRER ALFRÉD gyógyszer-tárában
KULA (Bács megye).

Az ál borkereskedő.

Két kelebiai gazdát csapott be tegnap egy urasán ültözött ismeretlen ember, aki magát kikindai borkereskedőnek adta ki. Szinte elképzelhetetlen, hogyan csalható olyan könnyen lépre a gazda ma már.

A becsapottakhoz, Kovács Menyhért és Szlavnic Mihályhoz beállított tegnap egy urasan ültözött ismeretlen és Jovanovics Sándor, kikindai borkereskedőnek mutatatta be magát. Kelebiára is bort jött vásárolni. Alkudott is, vett is, csak hogy nem fizetett, inkább magát fizettette meg; az ügyesen eljátszott gaz komédiáért.

Kovács Menyhérttel és Szlavnic Mihályval is megalkudott, de mert amint mondta, társát ezerkoronásokkal a városba küldte váltani s mert máshol is vett bort, ezekneknek is foglalót kellene adnia, kérte tehát a két gazdát, adnának neki addig pénzt, míg társa a városból ki jön. Kovács 100, Szlavnic 30 koronát adott is neki.

Persze a pénzzel az ismeretlen borkereskedő eltűnt. A becsapott gazdák most a rendőrséggel üttetik a csaló nyomát.

INNEN-ONNAN.

Tanunak idéztek be a bírósághoz egy atyafit. A bíró kérde a tanút:

— Hát igaz-e, hogy a vádlott legazemberezte a szolgabíró, hallotta maga?

— Igaz, kérem, igaz, hallottam azt is, mikor mondta, hogy akár irásban is adja azt, amit mondott.

— Azután miért nem adta irásban?

— Elhittük, kérem alázattal, anélkül is.

Elegáns külső,

tartalmas bor, finom üdítő iz és zamat jellemzi pezsgőnket.

KAPHATÓ: 250—50—46

minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben.

SPORT.

> **A „Bácska” és az Aradi Athletikai Klub.** Az Aradi Athletikai Klubnak már volt Szabadkán barátságos mérkőzése, mely az aradiak javára végződött. Ugyanezen klub vasárnap ismét ellátogat hozzánk, hogy most már a bajnoki mérkőzést vivja meg a „Bácska” football csapatával. A mérkőzés a szegedi diadal után érdekesítőnek ígérkezik. Kezdeté délután fél négy órakor lesz.

> **A Bajai Sport-Egyesület házi-versenye.** Október 18. délután lesz a Bajai Sport-Egyesület házi-versenye, amely sikeresnek ígérkezik már csak azért is, mert a résztvevők száma elég jelentékeny, mihez még hozzájárul a nevezők gyakorlottsága.

Kincses Naptár

1909. évre,

igen érdekes és változatos tartalommal
2 korona bolti árban kapható:

HEUMANN MÓR

könyvkereskedésben

SZABADKÁN, FÖTÉR.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testületi megerősíti a köhögést, vándorok, éjféli izadás

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokkal is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjt)

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszer-tárban — Ár 0,50 franknál 4.— korona

Miért késik a tisztviselők lakbér többlete?

Az év május havában nagyon kedvező híreket kaptak a tisztviselők siralmas lakbérhelyzetüknek javítására vonatkozólag. A hírek megbízhatók voltak és a tisztviselők már azok szerint is rendezkedtek be. Az ígéretek szerint a tisztviselőknek ez évi október hó 1-től kezdődőleg már felemelt lakbér illetményeiket kellett volna megkapniok, még pedig előre.

Ezért a nagy kellemetlenségért, mely a tisztikart érte, a viszonyokkal ismeretlen emberek, elhirtelenkedve a dolgot, egyenesen a minisztert hibáztatják, holott a miniszter nem oka ezen késlekedésnek.

A tisztviselők lakbér illetményeiket a javítás szerint még a folyó évről és pedig október 1-től kezdődőleg föltétlenül megfogják kapni. Hiszen erre fedezetet is találtak már, most tehát a kiutalás körül jelentkező óriási munkahalmaz a késlekedés egyik oka.

Van azonban még egy másik ok is, melyet már a miniszterium könnyen elháríthat és ez az, hogy a megyei tisztviselők lakbér illetményeinek rendezése kapcsán a járási és községi tisztviselők is kérelemmel járultak a miniszteriumhoz, hogy tekintettel a vidéki lakás-mizériákra, ott is rendezzék a lakbérilletmények kérdését.

A községek mindenike külön-külön kívánja meghatározatni, hogy melyik fizetési osztályba tartozzék. Ez pedig óriási munkát jelent. A belügyminiszter ugyanis elrendelte a számvétségnek, hogy a községekben írják össze, miszerint kik és hányan laknak ott és a lakás viszonyok milyenek. Az összeírás már megtörtént és fel is küldték a miniszteriumba.

Addig tehát míg ezek is teljesen készen nem lesznek, bizony késlekedni fog a lakbér többlet kiutalása.

Igen helyes volna, ha a miniszter megtenné azt, hogy azokat a vármegyéket, a melyeknek már készen vannak a számadásai, leküldené, legalább nem sanyargatna mindenkit, addig míg az egész ország ügyével készen lesznek.

A szerb okvetetlenkedés.

Magyarország és Ausztria
megtartása.

Ha nálunk a trónörökös igazná Anglia vagy a Német Birodalom ellen a katonaságot, már megkaptuk volna a hadizenetet. Szerbiában a trónörökös izgáskodik így és mi nyugódtak vagyunk. Ennek csak örülhetünk. Bizonyítéka e nyugalom annak, hogy hazánk ügyeinek vezetése, érdekeinek védelme jó kezekbe van letéve. Egyes dolgokat azonban nem hoznak a magyar lapok. Ezekből közlünk szemléltetést:

A szerb forradalmi bizottság.
Betörés boszniába.

Rafajlović szerb képviselő vezetésével megalakult a forradalmi bizottság. Ezek haladéktalanul bandákat szerveznek, melyeknek feladata lesz Boszniába betörni.

Ez ellen azonban már megtették a magyar és osztrák részről is az intézkedéseket. Az egész szerb határszáron katonai kordon van felállva a határ megvédésére. Az esetleges bandák betörése után a betörés Szerbiába a mi részünkről sem marad el. Egyes helyeken a határon erős és számos

ágyú ütegeket tartat a hadvezetőség készenlétben.

Mokra Gorából jelentik, hogy két batalion gyalogos és egy ezred hegyi tüzérség Mokra Gora mellett, a Drina mentén, állást foglalt.

Harcias szerb ezred.

Lazarevacban, mikor a hatodik gyalogezred megérkezett a hadgyakorlatokról, a nép zeneszóval, zsíviozásokkal fogadta. Az ezred Boszniát és Hercegovinát éltetve Magyarországot és Ausztiát szidalmazva vonult be. A katonaság és a tisztikar el akar indulni Boszniába.

Szerelmes nótácska.

Nincs párja a vöröskendős kis lánynak,
Csókot ad a szervezett szép elvtársnak,
Kívázi az omnibuszon
A szép Városligetbe
S fizet neki tíz krigli sört,
Husé krigli sört hitelbe.

A kulai békebontáshoz.

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Szíveskedjék alábbi soraimat nagyra-becsült lapjában közölni, mely talán elegendő felvilágosító válasz lesz a folyó 13-án megjelent „Kik bontják meg a felekezeti békét Kulán” című cikkre.

Hogy dr. König Soma és társai urak véleményét az iparos tanonciskolák szervezete tárgyán kiadott 1893. évi augusztus hó 31-ik napján kelt 33564. sz. alatti rendelet paragrafusával a helyes utra tereljem ez az én kívánságom.

Igen tisztelt dr. ur és társai, nem veszik zokon, hogy én mint a szabadkai iparos tanonciskolának immáron 8 esztendeje tagja intézkedésüket kissé felülbírálom, az okból, mert én is értek a tanonciskolai szabályzatokhoz.

A fent említett miniszteri rendelet 66. pontja világosan és érthetően kimondja hogy „Az iparos tanonciskolai bizottság tagjait az iskolafenntartó községi képviselőtestület három évi időtartamra választja, tanítással foglalkozó — tehát elsősorban is azokat — vagy a tanításhoz értő egyének, kiválólag pedig művelt és értelmes iparosok közül.”

Ennyit akarok csak megjegyezni tisztelt dr. ur és társainak arra a fölrucanásukra, a mikor Kersch Mihály plébános ur ez ügybeni intézkedését — a mely a fenti miniszteri rendeleten alapul — vallási béke megbontására vezetőnek kiállították ki.

Hogy rövid legyek, még felemlitem ugyancsak a fentebbi szabályzat 53. §-ának a) pontját a mely kimondja, hogy ha kellő számú tanerő áll rendelkezésre úgy polgári iskola vagy közép kereskedelmi tanítókat kell alkalmazni. Ez esetben is helyes volt Baumann Antalt, Kerch urnak megválasztatni.

Tehát igen helyesen cselekedett s a törvény vagy miniszteri rendelet iránti feltétlen tiszteletét mutatta meg akkor Kersch Mihály nagyra-becsült plébános uruk, ha mindazokat a ferde s határozottan mondhatom, hogy ferde nemtörődömséget plébánoságának első hónapjaiban is már megváltoztatta.

Engedtessek meg nekem, hogy általam nem ismert Csajági (Krausz) ur pártján is legyek akkor, a midőn Kersch plébános urnak ez ügybeni intézkedését pártolom.

Hogyan lehet azt elképzelni, hogy a plébános ur a felekezeti békét megromtotta akkor, mikor ugyancsak a fenti rendelet kimondja „hogy a rajztanítás oly egyénnel látandó el ki... a rajztanítók részére évenként rendezett tanfolyamon részt vett, s azon sikeres vizsgálatot is tett”, Csajági tanító urat a tanonciskolai tanítók közé be- választotta. (L. az 53. §. b. pontját.)

Ha nem lehet ismét Csajági ur igazgató, akkor az még felekezeti béke megromtás. Es ha a plébános ur egy zsidó vallású tanítót is megválasztásra ajánlt, kérdem a tisztelt urakat, mennyiben bontotta meg a felekezeti békét aki teljesen a szabályzat érdekében járt el.

Ugy látszik igen tisztelt urak, hogy önök, vagy talán a „Bácskai Közérdek” című ujságjuk, a melynek hallomásom szerint Csajági (Krausz) ur belmunkatársa, roppant nagyot tévedett, a mikor ezen — törvényen alapuló — ügyet hozzá nem értő szemmel nézte.

Ennyit az igazságért s a felebaráti szeretetért.

Sirob.

HIREK.

Október 25. Az oltáregylet délután négy órakor hódolati ünnepélye a kath. kör disztermében.

— **Gaal Ferenc siremléke.** A szabadkai dalegyesület, — amit örömmel irunk csak meg, — elhatározta, hogy első hangversenyét Gaal Ferenc siremlékének alapja javára rendezi. Legközelebbi próbáin már a hangversenyre készülnek. Dalegyesületünk ezen hangversenyével bizonyára csak szaporítani fogja eddig kivívott érdemeit.

— **A szabadkai dalegyesület próbái.** A szabadkai dalegyesület ezentúl szerdán és pénteken d. u. 6 órakor tartja próbáit, amire a tagok ez uton is figyelmeztetnek.

— **Nyílt levél.** Tekintetes Szerkesztő urtól, a tanintézetek nagyra-becsült igazgatói s tanári (tanárnői) karától, a főtisztelendő Klerus tagjaitól — távozván nagyra-becsült körükből, tisztelettel veszek búcsút s tanúsított szeretettel jótékony emléke mindörökké megmarad szívemben. *Zombory Gyula*, vándortanár. (Keletutazó.)

— **A zentai munkáslakások.** A zentai munkáslakások vállalatba adására e hó 23-dikán tartják meg Zentán az árlejtést. A feltételeket a zentai képviselőtestület újabban a kisiparosok érdekében odamódosította, hogy a munkára tízes csoportokban (tiz-tíz házként) adhatnak be ajánlatokat.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Alulírottak az összes rokonság nevében is fájdalomtelt szívvel jelentik, hogy a hön szeretett testvér és sógor jakusovci és szellai Spolarich János folyó évi október hó 13-án reggel hét órakor hosszas szenvedés és a haldoklók szentségeinek ajtatatos felvétele után 24 éves korában jobb létre szenderült. A megboldogultnak hült teteme október 14-én délután négy órakor fog a gyászháznál beszenteltetni és október 15-én reggel 8 órakor Budapesten a Tabáni temetőben lévő családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Szabadka, 1908. évi október hó 13-án. Aldás hamvaidra! Szeretve őrizzük emlékeidet! Spolarich Juliska férjezett Kobek Béláné dr. Spolarich Lajos Spolarich Birike testvérei. Kobek Béla magyar királyi honvéd százados t. j. sógora.

Kladek, Tománovits és Társai géptéglá, cserép és mészégető gyára Szabadkán, a zentai vasut mentén.

Ajánlja a legjobb minőségű gyártmányait. — Kitűnő minőségben gyárt: 514—30—20

elsőrendű fali és géptéglát, kút és burkolattéglát, szárazon sajtolt gőztéglát, olajos disztéglát, párkány- és padlástéglát, első és másodrendű hodfarku tetőcserepet, kömentes darabos és oltott meszet. Pontos kiszolgálás! Telefonszám 88. Olcsó árak! Telefonszám 88. Pontos kiszolgálás!

REGÉNY.

KLEOPATRA.

72

— En vagyok kitőve annak, hogy meggyanusitanak ön miatt és nem aggódom, válaszolt Kleopatra főlényel.

Tekinteteikkel méregették egymást. Büszkeségükben egyenlők voltak.

— Végeszünk kell, beszólt Ulrik, összeszorított fogakkal; holnap kérje férjétől a válást.

A szerelemtől legyőzött Kleopatra külsője alatt a régi Kleopatra szunyadt, az, aki valamikor így szólt: „mások gyengesége engem szolgál; nem teremtem szerelemre.“ — Ez a régi Kleopatra most felébredt.

Hogyan, ő egy férfi parancsát fogadja meg? Egy férfi azt hiszi, hogy ura és irányítója az ő életének, oly tette meri készíteni, melyet ő gyűlöl, megalázónak tart? Az a huszéves függetlenség, mely az ismeretlen Baktóf kisasszonyt Neutof grófnévá emelte, a cárné bizalmasává, anélkül, hogy csak valamikor is meghajolt volna más tekintély, mint az ész előtt, most visszakövetelte jogát. Kleopatra szerette Ulrikot, ez igaz, de nem engedhette meg, hogy ez urának képzelje magát.

— Nem teszem meg azt, amit ön kívánt, szól hidegen. Ez gonosz cselekedet.

— Es én, felelte Ulrik vértelen ajkakkal, büszke fájdalomnak kitörésével, nem élek sokáig e vádoló lelkiismerettel... Követnie, vagy válnunk kell.

Kleopatra bensőjében valami így kiáltott: kövesd bárhova, bárminő jogcimen! De lelkének méltósága elnyomta a természet e rivalgását.

— Nem fogadok el feltételeket.

Még egyszer egymásra néztek, a tekinteteik fenyegetők voltak, mire Ulrik haragja hirtelenül lecsillapodott.

— Kedves, imádot, szólalt meg, nem tudja mit cselekszik! A küzdelemben, a szenvedésben már nagyon kifáradtam.

— Azt hiszi talán, hogy én nem? beszélt Kleopatra lesütött szemekkel.

— Akkor teljesítse a kérésemet.

— Nem.

Céltalanul haladtak a nedves sétányon; a parkot szegélyző utcában most Neutof kis kocsija robogott el. Kleopatra érezte, hogy erősödik. Nem, nem méri a halálos csapást fiatalágának pártfogójára. Szükség esetén inkább meghal, semhogy e becstelenséget elkövetné.

— Megyek tehát, kezdé Alsen megtört hangon. Az álomom összedőlt, az életemnek nincs más célja. Ön nem szeret...

Dölyfős némaság szorította össze Kleopatra ajkait. Mért értette őt meg így rosszul? Ime, ez a vége annak, ha ismeretleneket szeretnek! Ennek a váratlanul utjába került idegennek megengedte, hogy itélkezzék fölőtte! Minő jogcimen? Es minő jognál fogva merete tőle azt követelni, hogy megcsalja a lelkiismeretét?

— Isten önnel, szólt Alsen, idegenszerű, majdnem az örület mozdulatával köszöntve. Istenem! Minő szerencsétlenné tette! Ez hibám büntetése...

— Ez az én hibám büntetése! gondolá Kleopatra.

Valami kegyetlent akart volna Ulriknak mondani, megakarta volna ragadni a karját, az ajkait akarta volna megcsókolni, vagy durván ellökni magától, nem tudta melyiket tegye; a kezeit kísértette ezen imádot, talán gyűlölő lény közeléte.

— Nem tudom! nem tudok semmit, gondolá elveszetten. Hadd menjen, mert megőrjít.

Egyik kezét a szemeihez emelte, mintha valami köteléket akart volna letépni.

A tábornok kis kocsija megjelent a sétány elején, mintha tudatosan közelükben akart volna maradni. Talán kereste is a feleségét, hogy ne kelljen neki gyalog hazamennie.

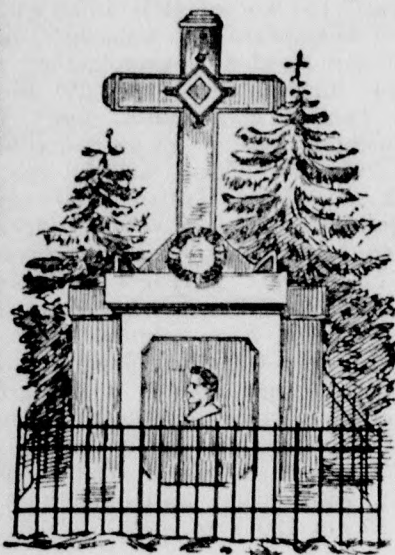
— Kleopatra!... szólalt meg halkan Ulrik.

— Mit akar?

(Folyt. köv.)

Ajánljuk saját készítményű

sirköveinket

legolcsóbb gyári árban. ➔

Elvállalunk mindennemű

kőfaragó- és gipszmunkát,
betük kivésését és aranyozását.

KÖLTSÉGVETÉSEK ÉS RAJZOK INGYEN.

Egyben felkérjük a n. é. közönséget,
hogy mielőtt bárhol sirkövet venne,
győződjék meg olcsó árainkról.

Tisztelettel

Fekete Dezső és Társai

Palatinus-Bartus

533-30-19

Szabadka, Deák-utca 68., Dimitrievits-féle ház, huspiac.

Hirdetmény.

„A szabadkai állami és törvényhatósági tisztviselők és alkalmazottak fogyasztási szövetkezete“ folyó évi október hó 3-án tartott rendkívüli közgyűlésében egyhangú határozattal a felszámolást mondotta ki, miből folyólag felhivatnak a hitelezők, hogy követeléseiket a kereskedelmi törvény 202. §-a értelmében érvényesítsék.
569-3-3 Az Igazgatóság.

Uri lakás ➔

➔ a törvényszék-
hez 3 percre kiadó.

Tudakozódhatni: 574-4-2

Sipos Károly butorraktárában

Kazinczy-utca.

Második kiadás!

Kevés röpirat éri Magyarországon
a második kiadást. Ezen kevesek
:: közé tartozik a ::

„SZÓIMÁDÁS.“

című politikai röpirat, mely első
kiadásában 120,000 példány-
ban kelt el, s most újabb 15,000
:: példányban jelent meg. ::

A „Szóimadás“ ára 20 fillér.

10 példány 1 korona 80 fillér.

Kapható: kiadóhivatalunkban.

Lapunk kiadóhivatalában kaphatók:

A falu szépe.

Angol regény 2 kötetben.

Irta:

M. B. CROKER.

Fordította:

DUGOVICH IMRE.

— Az —

Antikrisztus csodája

Irta:

LAGERLÖF ZELMA.

Német eredetiből fordította:

KÖRMÖCZY ERNŐ.

Ára a két-két kötetnek bérmentes küldéssel 1—1 korona.